

ZASTUPNIČKI DOM SABORA REPUBLIKE HRVATSKE

Na temelju članka 89. Ustava Republike Hrvatske, donosim

UKAZ

o proglašenju Zakona o vatrogastvu

Proglašavam Zakon o vatrogastvu, koji je Zastupnički dom Sabora Republike Hrvatske donio na sjednici 3. lipnja 1993. godine.

Broj: PA4-43/1-93.

Zagreb, 10. lipnja 1993.

Predsjednik Republike Hrvatske

dr. Franjo Tuđman, v. r.

ZAKON

o vatrogastvu

I. TEMELJNE ODREDBE

Članak 1.

(1) Vatrogasnu djelatnost obavljaju vatrogasne postrojbe Ministarstva unutarnjih poslova, udruge dobrovoljnih vatrogasaca, u jedinicama lokalne samouprave i uprave i njihove zajednice te profesionalne i dobrovoljne vatrogasne postrojbe u gospodarstvu.

(2) Vatrogasna djelatnost je gašenje požara i spašavanje osoba i imovine ugroženih požarom i eksplozijom, pružanje tehničke pomoći u nezgodama i opasnim situacijama, sudjelovanje u provođenju preventivnih mjera zaštite od požara i eksplozija kao i obavljanje drugih poslova iz navedenog područja.

(3) Vatrogasna djelatnost je stručna i humanitarna djelatnost od interesa za Republiku Hrvatsku.

Članak 2.

Udruge dobrovoljnih vatrogasaca i vatrogasne zajednice te dobrovoljne vatrogasne postrojbe u gospodarstvu, ako ovim Zakonom za pojedina pitanja nije drugačije određeno, osnivaju se,

djeluju i prestaju s djelovanjem sukladno s odredbama zakona koji uređuje udruživanje građana u udruge građana.

Članak 3.

Udruga dobrovoljnih vatrogasaca može se osnovati i djelovati ako, kao ustrojstveni oblik djelovanja određen svojim statutom, ima vatrogasnu postrojbu.

Članak 4.

(1) Vatrogasne postrojbe Ministarstva unutarnjih poslova te vatrogasne postrojbe udruga dobrovoljnih vatrogasaca imaju, prema ovom Zakonu, položaj javnih vatrogasnih postrojbi.

(2) Profesionalne i dobrovoljne vatrogasne postrojbe u gospodarstvu u slučajevima propisanim ovim Zakonom djeluju i kao javne vatrogasne postrojbe.

Članak 5.

(1) Poslove u okviru vatrogasne djelatnosti mogu obavljati samo osobe zaposlene kao profesionalni vatrogasci i osobe stručno osposobljene za dobrovoljnog vatrogasca.

(2) Izuzetno, voditelj vatrogasne intervencije može odobriti i narediti punoljetnoj osobi da obavlja pojedine pomoćne i manje složene poslove tijekom gašenja požara ili druge vatrogasne intervencije.

Članak 6.

U cilju njegovanja tradicije i promicanja vatrogasne djelatnosti ustanovljuju se stalne tradicionalne manifestacije:

"Mjesec zaštite od požara" koji se provodi tijekom mjeseca svibnja, i

"Dan vatrogastva" koji se obilježava na "Dan svetog Florijana" 4. svibnja.

Članak 7.

Ako na području Grada Zagreba, grada odnosno općine nema vatrogasne postrojbe udruga dobrovoljnih vatrogasaca (u daljnjem tekstu dobrovoljne vatrogasne postrojbe) ili nema onoliki broj dobrovoljnih vatrogasnih postrojbi koliki je određen planom zaštite od požara Grada Zagreba te gradskim odnosno, općinskim planom zaštite od požara, predstavničko tijelo Grada Zagreba te grada, odnosno općine poduzet će poticajne mjere za osnivanje i opremanje potrebnog broja dobrovoljnih vatrogasnih postrojbi.

II. VATROGASNE POSTROJBE, UDRUGE DOBROVOLJNIH VATROGASACA I

VATROGASNE ZAJEDNICE

A) VATROGASNE POSTROJBE MINISTARSTVA UNUTARNJIH POSLOVA

Članak 8.

(1) Vatrogasne postrojbe Ministarstva unutarnjih poslova (u daljnjem tekstu vatrogasne postrojbe Ministarstva) osnivaju se aktom kojim se uređuje ustrojstvo i način rada Ministarstva unutarnjih poslova s tim da na području svake županije djeluje najmanje jedna vatrogasna postrojba Ministarstva.

(2) Aktom iz stavka 1. ovoga članka određuje se unutarnje ustrojstvo, poslovi i zadaci, broj profesionalnih vatrogasaca i njihova stručna sprema, vrsta i količina tehničke opreme vatrogasnih postrojbi Ministarstva.

Članak 9.

Vatrogasne postrojbe Ministarstva obavljaju vatrogasnu djelatnost na čitavom teritoriju države u zaštiti svačije imovine bez obzira za koje područje se osnivaju.

B) UDRUGE DOBROVOLJNIH VATROGASACA

Članak 10.

(1) Udruge dobrovoljnih vatrogasaca obavljaju vatrogasnu djelatnost na području za koje su osnovane, a obvezne su, sukladno odredbama ovoga Zakona, sudjelovati i u vatrogasnim intervencijama izvan svog područja djelovanja.

(2) Udruge dobrovoljnih vatrogasaca mogu obavljati i druge gospodarske i društvene djelatnosti, sukladno posebnim propisima, ako se time ne umanjuje intervencijska sposobnost svoje vatrogasne postrojbe.

Članak 11.

(1) Za osnivanje i obavljanje vatrogasne djelatnosti udruge dobrovoljnih vatrogasaca čije su vatrogasne postrojbe utvrđene planom zaštite od požara Grada Zagreba, grada odnosno općine, moraju imati najmanje dvadeset, a ostale dobrovoljne vatrogasne postrojbe u sastavu udruga dobrovoljnih vatrogasaca moraju imati najmanje deset dobrovoljnih vatrogasaca te propisanu opremu i sredstva.

(2) U dobrovoljnim vatrogasnim postrojbama iz stavka 1. ovoga članka mogu se zapošljavati profesionalni vatrogasci.

(3) Potrebnu opremu i sredstva za djelovanje vatrogasnih postrojbi određenih planom zaštite od požara Grada Zagreba, grada odnosno općine propisuje glavni vatrogasni zapovjednik Ministarstva unutarnjih poslova.

C) VATROGASNE POSTROJBE U GOSPODARSTVU

Članak 12.

(1) Jedna ili više pravnih osoba mogu osnovati profesionalnu vatrogasnu postrojbu za obavljanje vatrogasne djelatnosti na objektima i drugom prostoru osnivača.

(2) Za osnivanje profesionalne vatrogasne postrojbe u gospodarstvu nužna je suglasnost Ministarstva unutarnjih poslova.

(3) Pravna osoba može, kao ustrojstveni oblik rada, za obavljanje vatrogasne djelatnosti za svoje potrebe, organizirati profesionalnu vatrogasnu postrojbu, kao posebnu ustrojstvenu cjelinu, bez svojstva pravne osobe.

(4) Profesionalna vatrogasna postrojba u gospodarstvu, koju osnivaju dvije ili više pravnih osoba, osniva se kao samostalna pravna osoba.

Članak 13.

(1) U pravnoj osobi, kada je to predviđeno njenim statutom ili drugim općim aktom, zaposleni djelatnici mogu osnovati dobrovoljnu vatrogasnu postrojbu.

(2) Na dobrovoljnu vatrogasnu postrojbu u gospodarstvu sukladno se primjenjuju odredbe ovoga Zakona koje se odnose na dobrovoljne vatrogasne postrojbe utvrđene planom zaštite od požara Grada Zagreba, grada odnosno općine.

D) VATROGASNE ZAJEDNICE

Članak 14.

(1) Udruge dobrovoljnih vatrogasaca i dobrovoljne vatrogasne postrojbe u gospodarstvu mogu se

udruživati u vatrogasne zajednice za područja jedinica lokalne samouprave i uprave i za teritorij Republike Hrvatske.

(2) Vatrogasne zajednice upisuju se u registar udruga građana kod nadležnog tijela državne uprave.

(3) Vatrogasne zajednice neprofitne su pravne osobe.

(4) Sabor Republike Hrvatske i predstavnička tijela jedinica lokalne samouprave i uprave financijski pomažu udruživanje udruga dobrovoljnih vatrogasaca na svom području, a pravne osobe udruživanje svojih dobrovoljnih vatrogasnih postrojbi.

(5) Iznimno udruge dobrovoljnih vatrogasaca sa područja dviju ili više susjednih jedinica lokalne samouprave i uprave mogu osnovati jednu zajedničku vatrogasnu zajednicu ukoliko jedinice lokalne samouprave i uprave ocijene da će na taj način kvalitetnije osigurati zaštitu od požara na svojim područjima.

E) NACIONALNI ODBOR ZA PREVENTIVNU ZAŠTITU I GAŠENJE POŽARA

Članak 15.

(1) U cilju ostvarivanja suradnje s drugim državama na području zaštite od požara te Međunarodnim tehničkim odborom za preventivnu zaštitu i gašenje požara (CTIF) osniva se Nacionalni odbor za preventivnu zaštitu i gašenje požara (u daljnjem tekstu Nacionalni odbor)

(2) Nacionalni odbor, sukladno s ovim Zakonom, donosi statut kojim se uređuje način rada i ostala pitanja od interesa za djelovanje Nacionalnog odbora.

(3) Nacionalni odbor promiče interese vatrogastva Republike Hrvatske u odnosima s inozemnim i međunarodnim organizacijama.

(4) Članstvo u Nacionalnom odboru je počasno. Članovi Nacionalnog odbora imaju pravo na naknadu stvarnih troškova po kriterijima koji se priznaju djelatnicima koji se financiraju iz sredstava državnog proračuna.

(5) Nacionalni odbor ima 7 članova, a svaki član ima zamjenika.

(6) Članovi Nacionalnog odbora predstavnici su:

- vatrogasne zajednice (3 člana);
- vatrogasnih postrojbi Ministarstva (1 član);
- profesionalnih vatrogasnih postrojbi u gospodarstvu (1 član)
- inspekcije zaštite od požara Ministarstva unutarnjih poslova (1 član).

(7) Glavni vatrogasni zapovjednik po funkciji je član Nacionalnog odbora.

III. VATROGASNI DJELATNICI

A) PROFESIONALNI VATROGASCI

Članak 16.

(1) Poslove profesionalnog vatrogasca može obavljati osoba koja, pored općih uvjeta za zasnivanje radnog odnosa, ispunjava i slijedeće uvjete:

1. da ima spremu vatrogasnog tehničara;
2. da je psihofizički sposobna za obavljanje vatrogasne djelatnosti;
3. da nije kažnjavana za kaznena djela protiv imovine, opće sigurnosti ljudi i imovine te protiv službene dužnosti i javnih ovlaštenja.

(2) Iznimno, poslove profesionalnog vatrogasca može obavljati i osoba koja ima IV. stupanj obrazovanja tehničkog smjera, pod uvjetom da u roku godine dana od dana stupanja u radni odnos, završi obrazovanje po posebnom programu za stjecanje stručne spreme vatrogasnog tehničara.

(3) Na radna mjesta djelatnika s posebnim ovlaštenjima i odgovornostima u profesionalnim vatrogasnim postrojbama mogu se zaposliti inženjeri zaštite od požara ili osobe koje imaju najmanje VI. stupanj stručne spreme tehničkog smjera.

(4) Osobe iz stavka 3. ovoga članka moraju imati položen stručni ispit za obavljanje vatrogasnih intervencija ili ga položiti u roku od jedne godine od raspoređivanja na te poslove.

(5) Program i način polaganja stručnog ispita za djelatnike iz stavka 4. ovoga članka propisuje ministar unutarnjih poslova.

Članak 17.

Profesionalnim vatrogascima koji rade na operativnim poslovima, staž osiguranja računa se u uvećanom trajanju od 15 mjeseci za 12 mjeseci efektivno provedenih na tim poslovima.

Članak 18.

Djelatnici u vatrogasnim postrojbama Ministarstva, koji u obavljanju službe ili povodom obavljanja službe izgube život sahranit će se na teret sredstava državnog proračuna.

B) DOBROVOLJNI VATROGASCI

Članak 19.

Poslove dobrovoljnog vatrogasca može obavljati osoba koja je za te poslove osposobljena na način koji propiše glavni vatrogasni zapovjednik Ministarstva unutarnjih poslova.

Članak 20.

(1) Dobrovoljni vatrogasci koji su u radnom odnosu, kad sudjeluju u vatrogasnoj intervenciji za vrijeme radnog vremena, imaju pravo na naknadu plaće od Grada Zagreba, grada, odnosno općine na čijem području je obavljena vatrogasna intervencija.

(2) Dobrovoljni vatrogasci koji su u radnom odnosu, a poslije radnog vremena sudjeluju u vatrogasnoj intervenciji, imaju pravo na neradni slijedeći dan, uz pravo na naknadu plaće za taj dan, od Grada Zagreba, grada, odnosno općine na čijem području je obavljena vatrogasna intervencija.

(3) Dobrovoljni vatrogasci koji nisu u radnom odnosu, kad sudjeluju u vatrogasnim intervencijama, imaju pravo na naknadu od Grada Zagreba, grada, odnosno općine na čijem području je obavljena vatrogasna intervencija.

(4) Visinu naknade iz stavka 2. ovoga članka određuje Grad Zagreb, grad, odnosno općina, koja ne može biti manja od naknade za obavljanje poslova djelatnika srednje stručne spreme u organima kojima se sredstva za rad osiguravaju u državnom proračunu.

Članak 21.

(1) Dobrovoljni vatrogasci mogu ostvarivati određena prava iz radnog odnosa u pravnoj osobi kod koje su u radnom odnosu.

(2) Prava iz stavka 1. ovoga članka (povećana plaća veći broj dana godišnjeg odmora i sl.) ostvaruju se temeljem zakona, kolektivnog ugovora i općeg akta pravne osobe kod koje su u radnom odnosu.

(3) Dobrovoljni vatrogasci, koji u obavljanju vatrogasne djelatnosti ili povodom obavljanja vatrogasne djelatnosti izgube život, sahranit će se na teret sredstava proračuna jedinice lokalne samouprave i uprave na čijem su području izgubili život.

IV. VATROGASNI ZAPOVJEDNICI

Članak 22.

(1) Zapovjednik vatrogasne postrojbe Ministarstva, profesionalne i dobrovoljne vatrogasne postrojbe u gospodarstvu te dobrovoljne vatrogasne postrojbe vodi postrojbu.

(2) Zapovjednik iz stavka 1. ovoga članka ima zamjenika.

(3) Zapovjednika i njegovog zamjenika profesionalne i dobrovoljne vatrogasne postrojbe u gospodarstvu postavlja osnivač, a u dobrovoljnoj vatrogasnoj postrojbi zapovjednika i njegovog zamjenika postavlja tijelo upravljanja određeno statutom udruge, uz suglasnost gradonačelnika Grada Zagreba, gradonačelnika grada, odnosno načelnika općine na čijem području djeluje postrojba.

(4) Zapovjednik iz stavka 1. ovoga članka odgovoran je područnom vatrogasnom zapovjedniku za intervencijsku spremnost vatrogasne postrojbe koju vodi.

Članak 23.

(1) Područni vatrogasni zapovjednik odgovoran je za stanje organiziranosti i osposobljenosti vatrogastva na području koje svojom odlukom odredi ministar unutarnjih poslova.

(2) Područni vatrogasni zapovjednik ima zamjenika.

(3) Područni vatrogasni zapovjednik i njegov zamjenik djelatnici su Ministarstva unutarnjih poslova.

Članak 24.

(1) Glavni vatrogasni zapovjednik odgovoran je za stanje organiziranosti i osposobljenosti vatrogastva na teritoriju Republike Hrvatske.

(2) Glavni vatrogasni zapovjednik ima zamjenika.

(3) Glavni vatrogasni zapovjednik i njegov zamjenik djelatnici su Ministarstva unutarnjih poslova.

Članak 25.

(1) Ministar unutarnjih poslova:

- utvrđuje osnove organiziranosti vatrogasnih postrojbi na teritoriju Republike Hrvatske;
- propisuje minimum tehničke opreme i sredstava koje moraju posjedovati vatrogasne postrojbe ovisno o ugroženosti od požara;
- propisuje međusobne odnose vatrogasnih postrojbi i njihovih članova u vatrogasnim intervencijama;
- utvrđuje jedinstvenu listu tehničke opreme i liste prioriteta u nabavci tehničke opreme i sredstava za gašenje požara;
- donosi program i način provođenja teoretske nastave i praktičnih vježbi u vatrogasnim postrojbama;
- donosi program i utvrđuje način osposobljavanja pučanstva za provođenje preventivnih mjera zaštite od požara, za gašenje požara i spašavanje ljudi i imovine ugroženih požarom ;
- propisuje zaštitnu i drugu osobnu opremu koju pri padnici vatrogasnih postrojbi koriste prilikom vatrogasne intervencije ;
- propisuje jedinstven oblik i kroj uniforme članova vatrogasnih postrojbi te oznake zvanja;

(2) Ministarstvo unutarnjih poslova:

- organizira i prati stručno osposobljavanje članova vatrogasnih postrojbi;
- obavlja i druge poslove u svezi s razvojem i unapređenjem vatrogastva..

V. VATROGASNE INTERVENCIJE

Članak 26.

- (1) Vatrogasnu intervenciju, koja se obavlja zbog nastalog požara, eksplozije, nesreće ili druge opasne situacije (u daljnjem tekstu događaj) vodi voditelj vatrogasne postrojbe koja je prva počela s intervencijom.
- (2) Kada na mjesto događaja prva izađe dobrovoljna vatrogasna postrojba, voditelj te postrojbe vodi vatrogasnu intervenciju do dolaska vatrogasne postrojbe Ministarstva, kad vođenje preuzima voditelj te postrojbe.
- (3) Vatrogasnu intervenciju kod pravne osobe koja ima profesionalnu vatrogasnu postrojbu, vodi voditelj te postrojbe.
- (4) Ako voditelj koji vodi vatrogasnu intervenciju ocijeni da raspoloživim sredstvima i snagama nije u mogućnosti uspješno obaviti intervenciju, o nastalom događaju odmah obavješćuje područnog vatrogasnog zapovjednika koji preuzima vođenje intervencije.
- (5) Vatrogasne intervencije na vojnim objektima obavljaju se na zahtjev i uz prisustvo ovlaštene osobe Hrvatske vojske.

Članak 27.

(1) Radi nesmetanog i uspješnog obavljanja vatrogasne intervencije voditelj koji vodi vatrogasnu intervenciju, može:

1. narediti ulazak u dom bez privole stanara ako se otklanja ozbiljna opasnost po život i zdravlje ljudi ili imovinu većeg opsega;
2. zabraniti promet vozila i pristup nepozvanim osobama u blizini mjesta intervencije;
3. narediti evakuaciju osoba i uklanjanje stvari iz susjednih građevina koje su ugrožene nastalim događajem;
4. narediti prekid dovođenja električne energije i plina;
5. narediti djelomično ili potpuno rušenje građevina pomoću kojih bi se požar mogao širiti ako se širenje požara ne može na drugi način spriječiti;
6. ograničiti, djelomično ili potpuno, dovod vode drugim potrošačima u zoni gdje se pojavi požar ili u čitavom naselju radi osiguranja potrebne količine vode za gašenje požara;
7. narediti korištenje vode iz obližnjih bunara, cisterni, rezervoara, kanala, hidrantskih i drugih izvora bez obzira kome pripadaju bez plaćanja naknade;
8. narediti posluhu tuđim prometnim sredstvima radi prevoženja osoba stradalih u događaju, u najbližu zdravstvenu ustanovu ili radi prijevoza osoba na mjesto događaja;
9. poduzeti druge potrebne mjere radi sprečavanja nastajanja štetnih posljedica.

(2) Voditelj vatrogasne intervencije dužan je poduzeti potrebne mjere da se sačuvaju tragovi i predmeti koji mogu poslužiti za utvrđivanje uzroka nastalog događaja.

Članak 28.

Područni vatrogasni zapovjednik ili osoba koju on za to ovlasti može narediti svakoj vatrogasnoj postrojbi s područja iz članka 23. ovoga Zakona da sudjeluje u vatrogasnoj intervenciji na području za koje je nadležan s određenim brojem vatrogasaca i tehničkom opremom.

Članak 29.

(1) U slučaju nastanka događaja koji nije poprimio obilježja elementarne nepogode, a koji

zahtijeva angažiranje većeg broja osoba i opreme, gradonačelnik odnosno načelnik općine na čijem području je nastao događaj ili osoba koju on za to ovlasti, na zahtjev područnog vatrogasnog zapovjednika ili osobe koju on za to ovlasti, može:

1. narediti sudjelovanje svih sposobnih osoba s područja Grada Zagreba, grada, odnosno općine starijih od 16 godina u obavljanju intervencije i spašavanju ljudi i imovine ugroženih nastalim događajem;

2. narediti da se stave na raspolaganje alat, prijevozna, tehnička i druga sredstva za potrebe intervencije i za spašavanje ljudi i imovine ugroženih nastalim događajem.

(2) U slučaju iz točke 2. stavka 1. ovoga članka nastalu štetu snosi Grad Zagreb, grad ili općina čiji je gradonačelnik odnosno načelnik općine naredio stavljanje na raspolaganje alata, prijevoznih, tehničkih i drugih sredstava

(3) U slučaju nastanka događaja koji poprimi obilježje elementarne nepogode, područni vatrogasni zapovjednik obavijestit će o tom nadležni stožer civilne zaštite.

(4) U slučaju iz stavka 3. ovoga članka koordiniranje akcije intervencije i spašavanja ljudi i imovine ugroženih nastalim događajem preuzima nadležni stožer civilne zaštite.

(5) Ministar unutarnjih poslova u suglasnosti sa ministrom obrane donosi propise o rukovođenju, koordiniranju i zajedničkom angažiranju vatrogasnih postrojbi, postrojbi civilne zaštite i građana za slučaj elementarne nepogode.

Članak 30.

(1) Glavni vatrogasni zapovjednik može narediti svakoj vatrogasnoj postrojbi da sudjeluje u intervenciji na teritoriju Republike Hrvatske.

(2) Ako je za vatrogasnu intervenciju potrebna pomoć vatrogasnih postrojbi drugih država, tu pomoć može zatražiti glavni vatrogasni zapovjednik putem nadležnog tijela Republike Hrvatske.

Članak 31.

(1) Dobrovoljne vatrogasne postrojbe i vatrogasne postrojbe u gospodarstvu kada sudjeluju u intervenciji i spašavanju ljudi i imovine ugroženih nastalim događajem izvan svog područja djelovanja imaju pravo na naknadu materijalnih troškova koje su pri tom imale.

(2) Troškove iz stavka 1. ovoga članka snosi Grad Zagreb, grad ili općina ovisno na čijem području je obavljena intervencija.

(3) Iznimno od odredbe stavka 2. ovoga članka, dio troškova iz stavka 1. ovoga članka može se nadoknaditi iz sredstava državnog proračuna.

(4) Odluku o snošenju troškova iz stavka 3. ovoga članka donijet će Vlada Republike Hrvatske

Članak 32.

(1) Troškovi vatrogasne intervencije mogu se naknaditi od pravne i fizičke osobe koja je svojim

krivnjom prouzročila događaj.

(2) Za spašavanje ljudi iz neposredne životne opasnosti ne može se tražiti naknada nastalih troškova.

(3) Za svaki drugi rad vatrogasne postrojbe troškovi se nadoknađuju prema posebnoj odluci koju donosi poglavarstvo Grada Zagreba te gradsko odnosno općinsko poglavarstvo za dobrovoljne vatrogasne postrojbe odnosno Ministarstvo unutarnjih poslova za vatrogasne postrojbe Ministarstva.

VI. NADZOR

Članak 33.

Ministarstvo unutarnjih poslova obavlja nadzor nad provođenjem ovoga Zakona i propisa donesenih na temelju njega.

Članak 34.

Stručni nadzor nad djelovanjem vatrogasnih postrojbi obavlja glavni i područni vatrogasni zapovjednik.

VII. ŠKOLOVANJE

Članak 35.

Školovanje vatrogasnih kadrova obavlja se u školskim ustanovama koje ispunjavaju uvjete propisane zakonom i drugim propisima uz ovlaštenje i prema programu koji donosi Ministarstvo kulture i prosvjete uz suglasnost Ministarstva unutarnjih poslova

Članak 36.

(1) Ustanove iz članka 35. ovoga Zakona, te pravne osobe koje za to ovlasti ministar unutarnjih poslova mogu se baviti osposobljavanjem i usavršavanjem vatrogasnih kadrova.

(2) Programe osposobljavanja i usavršavanja vatrogasnih kadrova donosi Ministarstvo unutarnjih poslova.

(3) Popis ustanova i pravnih osoba iz članka 35. ovoga Zakona i stavka 1. ovoga članka objavljuje se u "Narodnim novinama".

VIII. FINANCIRANJE

Članak 37.

(1) Sredstva za financiranje redovne djelatnosti i specifičnih potreba vatrogasnih postrojbi Ministarstva osiguravaju se u državnom proračunu.

(2) Sredstva za djelovanje vatrogasnih postrojbi koje interveniraju po nalogu glavnog vatrogasnog zapovjednika osiguravaju se u državnom proračunu.

(3) Sredstva za djelovanje vatrogasnih postrojbi, osim vatrogasnih postrojbi Ministarstva, koje interveniraju po nalogu područnoga vatrogasnog zapovjednika osiguravaju se u proračunu Grada Zagreba, grada, odnosno općine na čijem području je obavljena vatrogasna intervencija.

(4) Sredstva za djelovanje udruga dobrovoljnih vatrogasaca i njihovih postrojbi u pravilu osigurava osnivač uz pomoć jedinica lokalne samouprave i uprave na čijem području djeluju.

(5) Sredstva za financiranje redovne djelatnosti dobrovoljnih vatrogasnih postrojbi određenih planom zaštite od požara osiguravaju se u proračunu Grada Zagreba, grada, odnosno općine na čijem području djeluju.

(6) Sredstva za naknadu stvarnih troškova članova Nacionalnog odbora osiguravaju se u državnom proračunu.

(7) Sredstva za financiranje djelatnosti vatrogasnih zajednica osiguravaju se sukladno odredbama zakona koji regulira udruživanje građana u udruge građana i članarine članica zajednice.

(8) Sabor Republike Hrvatske i predstavnička tijela jedinica lokalne samouprave i uprave donose odluke o visini sredstava za financiranje djelatnosti vatrogasnih zajednica, u skladu sa svojim planovima i programima zaštite od požara.

Članak 38.

Pravne osobe, sukladno s planom zaštite od požara i svojim općim aktima, osiguravaju sredstva za djelovanje i rad svojih profesionalnih i dobrovoljnih vatrogasnih postrojbi.

Članak 39.

(1) Društva za osiguranje uplaćuju 5% od premije osiguranja od požara na račun Ministarstva unutarnjih poslova koja se izdvojeno vode.

(2) Sredstva iz stavka 1. ovoga članka mogu se koristiti samo za nabavu opreme i sredstava namijenjenih za vatrogasnu intervenciju javnih vatrogasnih postrojbi na teritoriju Republike Hrvatske.

(3) Društva za osiguranje pravnim osobama koje imaju vatrogasnu postrojbu utvrđenu zakonom umanjuju obračunati iznos premije osiguranja od požara za iznos utvrđen u stavku 1. ovoga članka.

(4) Društva za osiguranje oslobođena su obveze iz stavka 1. ovoga članka glede pravnih osoba koje imaju vatrogasnu postrojbu prema stavku 3. ovoga članka.

Članak 40.

(1) Sredstva koja udruge dobrovoljnih vatrogasaca i vatrogasna zajednica ostvare vlastitom djelatnošću, sukladno zakonu, mogu se koristiti samo za materijalne troškove, investicijsku izgradnju i nabavku opreme i sredstava za vatrogasnu intervenciju.

(2) Sredstva koja ostvare vatrogasne postrojbe Ministarstva prihod su tih postrojbi a mogu se koristiti samo za nabavku opreme i sredstava potrebnih za vatrogasne intervencije tih postrojbi.

Članak 41.

Financijska sredstva za školovanje, usavršavanje i osposobljavanje vatrogasnih kadrova te specifične potrebe školovanja vatrogasnih kadrova (zaštitna odjeća i obuća, ostala sredstva osobne zaštite, internatski smještaj prehrana i slično) osiguravaju se, na temelju planiranih programa, u državnom proračunu, sukladno posebnim propisima.

IX. KAZNENE ODREDBE

Članak 42.

(1) Novčanom kaznom u dinarskoj protuvrijednosti od 210 do 2.100 DEM kaznit će se za prekršaj pravna osoba:

1. ako povjeri obavljanje poslova djelatniku koji nema propisanu stručnu spremu (članak 16. stavak 1. i 3.);
2. ako povjeri obavljanje poslova s posebnim ovlaštenjima i odgovornostima u profesionalnoj vatrogasnoj postrojbi djelatniku koji nema položen stručni ispit ili je prošao rok za njegovo polaganje (članak 16. stavak 4.);
3. ako ne postupi po zahtjevu osobe koja vodi vatrogasnu intervenciju (članak 27. stavak 1.);
4. ako ne sudjeluje u vatrogasnoj intervenciji po naredbi područnoga vatrogasnog zapovjednika (članak 28.) ili po naredbi glavnoga vatrogasnog zapovjednika (članak 30.).

(2) Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se novčanom kaznom u dinarskoj protuvrijednosti od 100 do 210 DEM i odgovorna osoba u pravnoj osobi.

Članak 43.

Novčanom kaznom u dinarskoj protuvrijednosti od 100 do 210 DEM kaznit će se za prekršaj pojedinac:

1. ako ne postupi po zahtjevu osobe koja vodi vatrogasnu intervenciju (članak 27. stavak 1.);
2. ako ne poduzme mjere da se sačuvaju tragovi i predmeti koji mogu poslužiti za utvrđivanje uzroka nastalog događaja (članak 27. stavak 2.);
3. ako bez opravdanih razloga odbije sudjelovati u gašenju požara ili drugoj vatrogasnoj intervenciji odnosno ne stavi na raspolaganje vlastita sredstva za potrebe vatrogasne intervencije (članak 5. stavak 2. i članak 29. stavak 1. točka 1. i 2.).

Članak 44.

Iznosi novčanih kazni iz članka 42. i 43. ovoga Zakona revalorizirat će se po srednjem tečaju Narodne banke Hrvatske na dan naplate kazne.

X. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 45.

(1) Ministar unutarnjih poslova u okviru ovlasti utvrđenih ovim Zakonom, može provedbenim propisima koje donosi određivati prekršaje i propisivati kazne za te prekršaje.

(2) Ministar će propise iz stavka 1. ovoga članka donijeti u roku godine dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Članak 46.

Vatrogasni savez Hrvatske, vatrogasni savezi općina i dobrovoljna vatrogasna društva dužni su uskladiti svoje ustrojstvo i djelovanje s odredbama ovoga Zakona u roku šest mjeseci od dana njegova stupanja na snagu.

Članak 47.

(1) Danom stupanja na snagu ovoga Zakona prestaju sa radom teritorijalne profesionalne vatrogasne jedinice kao organ odnosno dio organa općine.

(2) Poslove, zadatke te djelatnike teritorijalnih profesionalnih vatrogasnih jedinica iz stavka 1. ovoga članka, koji su na dan stupanja na snagu ovoga Zakona zatečeni na poslovima u tim vatrogasnim jedinicama, preuzima Ministarstvo unutarnjih poslova.

(3) Ministar unutarnjih poslova, u roku 60 dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona, uredit će ustrojstvo i način rada na preuzetim poslovima i zadacima iz stavka 2. ovoga članka.

(4) Djelatnicima vatrogasnih jedinica iz stavka 2. ovoga članka koji ne budu raspoređeni, radni odnos prestaje pod uvjetima i na način propisan Zakonom o upravi.

(5) Danom stupanja na snagu ovoga Zakona Ministarstvo unutarnjih poslova preuzima i nastavlja

koristiti građevine, građevne dijelove, prostorije, opremu i sredstva koja su koristile vatrogasne jedinice iz stavka 2 ovoga članka.

(6) Sredstva za financiranje redovne djelatnosti i specifičnih potreba jedinica iz stavka 2. ovoga članka, osiguravaju se na postojeći način u proračunu dosadašnjih općina do 31. prosinca 1993. godine, a razlika nedostatnih sredstava osigurava se u državnom proračunu.

Članak 48.

(1) Nekretnine u društvenom vlasništvu na kojima, na dan stupanja na snagu ovoga Zakona, pravo rasplaganja imaju dobrovoljna vatrogasna društva i vatrogasni savezi postaju vlasništvo udruga dobrovoljnih vatrogasaca i vatrogasnih zajednica koji su pravni sljednici tih društvenih organizacija, ako ovim ili posebnim zakonom nije drugačije određeno.

(2) Nekretnine iz stavka 1. ovoga članka ne mogu se otuđiti, a mogu se koristiti isključivo za potrebe vatrogasnih udruga i zajednica.

(3) Odredba stavka 1. ovoga članka ne odnosi se na nekretnine za koje je zabranjen prijenos prava raspolaganja i korištenja prema odredbama Zakona o zabrani prijenosa prava

raspolaganja i korištenja određenih nekretnina u društvenom vlasništvu na druge korisnike odnosno u vlasništvo fizičkih i pravnih osoba ("Narodne novine" br. 53/90. i 61/91.).

(4) Pokretnine na kojima, na dan stupanja na snagu ovoga Zakona, pravo raspolaganja i korištenja imaju dobrovoljna vatrogasna društva i vatrogasni savezi postaju vlasništvo Grada Zagreba, grada odnosno općine prema sjedištu dobrovoljnoga vatrogasnog društva odnosno vatrogasnog saveza.

(5) Pokretnine iz stavka 4. ovoga članka ne mogu se otuđiti, a mogu se koristiti isključivo za obavljanje vatrogasne djelatnosti s tim da ih nadležni organ Grada Zagreba, grada odnosno općine daje na korištenje vatrogasnoj udruzi, odnosno vatrogasnoj zajednici koja je pravni sljednik dobrovoljnoga vatrogasnog odnosno vatrogasnog saveza koji je bio nositelj prava raspolaganja nad tim sredstvom..

(6) Iznimno od odredbe stavka 5. ovog članka, uz suglasnost glavnoga vatrogasnog zapovjednika Ministarstva unutarnjih poslova, Grad Zagreb, grada, odnosno općina ova sredstva mogu dati na upravljanje i korištenje i drugoj udruzi dobrovoljnih vatrogasaca.

(7) Nekretnine i pokretnine na kojima pravo vlasništva, odnosno raspolaganja i korištenja imaju dobrovoljna vatrogasna društva, odnosno udruge dobrovoljnih vatrogasaca i vatrogasni savezi, odnosno vatrogasne zajednice koji prestaju sa radom, postaju vlasništvo Grada Zagreba, grada, odnosno općine prema sjedištu vatrogasnog društva odnosno udruge te saveza odnosno zajednice.

(8) Pokretnine iz stavka 7. ovoga članka ne mogu se, otuđiti već se daju na korištenje vatrogasnim udrugama koje djeluju na području Grada Zagreba, grada odnosno općine.

Članak 49.

(1) Sredstva za plaće djelatnika u stalnom radnom odnosu u dobrovoljnim vatrogasnim društvima na dan stupanja na snagu ovoga Zakona, osiguravaju se u proračunu Grada Zagreba ili grada odnosno općine na čijem području djeluje vatrogasno društvo, do donošenja plana zaštite od požara kojim će se utvrditi potrebe za takvim djelatnicima.

(2) Sredstva za plaće djelatnika u stalnom radnom odnosu u Vatrogasnom savezu Hrvatske odnosno vatrogasnim savezima općina osiguravaju se u državnom proračunu odnosno proračunu općine do 31. 12. 1993. godine.

(3) Nakon isteka roka iz stavka 2. ovoga članka, plaće djelatnika iz stavka 2. ovoga članka osiguravaju se iz sredstava kojima se financira rad udruga građana sukladno zakonu koji regulira udruživanje građana u udruge građana i iz članarine članica.

Članak 50.

Odredbe ovoga Zakona ne primjenjuju se na osnivanje, ustroj i djelovanje vatrogasnih poskrojbi Hrvatske vojske.

Članak 51.

(1) Na dan stupanja na snagu ovoga Zakona prestaje važiti Zakon o zaštiti od požara ("Narodne novine" br11/91. pročišćeni tekst i 14/91.) u dijelu koji se odnosi na ustrojstvo, rad, status i financiranje vatrogasnih jedinica, društava i zajednica i gašenje požara.

(2) Propisi donijeti radi izvršavanja Zakona iz stavka 1. ovog članka ostaju na snazi do donošenja propisa za izvršavanje ovoga Zakona, ako nisu u suprotnosti s njegovim naredbama.

Članak 52.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u "Narodnim novinama".

Klasa:214-01/92-01/03

Zagreb, 3. lipnja 1993.

ZASTUPNIČKI DOM SABORA REPUBLIKE HRVATSKE

Predsjednik Zastupničkog doma Sabora

Stjepan Mesić, v. r.